

ลักษณะนิสัยของตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ ฮะโตะจูกุ

ในบทนี้จะเป็นการวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ ฮะโตะจูกุ โดยจะเริ่มจากลักษณะนิสัยของสุนัข ลักษณะการแสดงความรักและความซื่อสัตย์และจงรักภักดีของตัวละครสุนัขเลี้ยงต่อผู้เป็นเจ้าของและเปรียบเทียบลักษณะดังกล่าวกับวรรณกรรมเรื่องอื่น ๆ ที่มีสุนัขเลี้ยงเป็นตัวละครเอก ซึ่งจะทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจถึงลักษณะการแสดงความรักและความซื่อสัตย์และจงรักภักดีของตัวละครสุนัขเลี้ยงต่อผู้เป็นเจ้าของในวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ ฮะโตะจูกุ และในวรรณกรรมเรื่องอื่น ๆ ที่มีสุนัขเลี้ยงเป็นตัวละครเอก

เมื่อกล่าวถึงสุนัข สิ่งที่คุณทั่วไปมักจะนึกถึงเป็นอันดับต้น ๆ คือ ความน่ารัก ความซุกซน ความซื่อสัตย์และจงรักภักดีซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งเหล่านี้เป็นลักษณะเฉพาะตัวของสุนัข ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนะกะมุระ เทะอิริ (中村 禎理) ที่ว่าความซื่อสัตย์และจงรักภักดีคือภาพลักษณ์พื้นฐานของสุนัข กล่าวคือสุนัขจะปกป้องและนำพามนุษย์ไปสู่จุดหมายในฐานะผู้ติดตาม และในเวลาที่ต้องสู้กับเหยื่อหรือศัตรู สุนัขจะปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้านายอย่างทุ่มสุดตัว¹ ในพจนานุกรมสัญลักษณ์สัตว์ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับความซื่อสัตย์และจงรักภักดีของสุนัขไว้ว่า เมื่อเข้าสู่ยุคกลาง² มีการใช้สุนัขเป็นสัญลักษณ์ไปในทางที่ดี พบการแกะสลักรูปปั้นสุนัขนอนตะแคงอยู่ที่ด้านล่างของศพซึ่งทำด้วยหิน เมื่อสุนัขได้กลายมาเป็นสัตว์เลี้ยง ก็ทำหน้าที่รับใช้เจ้านายอยู่ข้างโต๊ะอาหาร ข้างเตียง และหน้าเตาผิงในฐานะเป็นสัญลักษณ์ของความซื่อสัตย์และจงรักภักดี³ นอกจากนี้พจนานุกรมสัญลักษณ์ทางวรรณคดีได้กล่าวว่าสาเหตุที่ทำให้สุนัขได้รับความเอ็นดูไม่ว่าในสมัยใดก็ตาม ก็เพราะว่าสุนัขเป็นสัตว์ที่มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดี⁴ จากความคิดเห็นนะกะมุระและคำอธิบายในพจนานุกรมสัญลักษณ์ทั้งสองเล่มสามารถสรุปได้ว่าความซื่อสัตย์และจงรักภักดีเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับสุนัขมาตั้งแต่สุนัขกลายเป็นสัตว์

¹ 中村禎理、『日本動物民俗誌』、海鳴社、1987年、p. 34

² ค.ศ. 455 - ค.ศ. 1510

³ ジャン=ポール・クレペール著者、竹内信夫 柳谷 巖 西村哲一 瀬戸直彦 アラン・ロシエ 訳者、『動物シンボル事典』、大修館書店、1989年、p. 24

⁴ マイケル・ファーバー著者、植松靖夫 訳者、『文学シンボル事典』、東洋書林、2005年、p. 28

เลี้ยง และเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้สุนัขมีภาพลักษณ์ที่ดีขึ้นในสายตาของมนุษย์ แต่เพราะเหตุใดเล่าสุนัขถึงได้แสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อมนุษย์

มะเอะกะวะ อิโระฉิ (前川博司) ได้อธิบายเหตุผลที่สุนัขมีความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อมนุษย์ว่า สุนัขกับมนุษย์แบ่งปันความรู้สึกซึ่งกันและกันอย่างไม่หวงแหน เมื่อมนุษย์เปิดใจรับสุนัข สุนัขก็ตอบสนองต่อความรักนั้นด้วยความซื่อสัตย์และความเคารพ⁵

ในส่วนของวรรณกรรมสำหรับเด็ก ทวีศักดิ์ ญาณประทีปกล่าวว่าเรื่องเกี่ยวกับสุนัขเป็นเรื่องที่ได้กสนใจเป็นพิเศษ เพราะสุนัขเป็นสัตว์ที่เด็กคุ้น เรื่องเช่นนี้อาจเขียนเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสุนัขหรือสุนัขกับสัตว์อื่น ๆ เช่น แมว กา เต่า หมู ฯลฯ แก่นของเรื่องจะต้องมีจุดสำคัญ คือความซื่อสัตย์จงรักภักดี เรื่องเกี่ยวกับสุนัขอาจเป็นเรื่องผจญภัย เช่น สุนัขช่วยเหลือมนุษย์ให้พ้นภัย ช่วยสืบจับโจรผู้ร้าย เป็นต้น⁶ ด้วยเหตุนี้ตัวละครสุนัขในวรรณกรรมสำหรับเด็กจึงได้รับการคาดหวังจากเยาวชนผู้อ่านว่าจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อตัวละครมนุษย์ซึ่งเป็นเจ้าของ ซึ่งผลงานของมุกุ ฮะโตะจู ทั้งหกเรื่องที่ถูกวิจัยใช้ในการศึกษาคั้งนี้ก็ล้วนสร้างให้ตัวละครสุนัขเลี้ยงแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของในลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

5.1 ลักษณะการแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของ

ตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ ฮะโตะจู แสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของในหลากหลายลักษณะดังนี้

5.1.1 เชื้อฟังผู้เป็นเจ้าของ

5.1.2 ปกป้องผู้เป็นเจ้าของ

5.1.3 ไม่ลืมผู้เป็นเจ้าของ

5.1.4 รักษาสมบัติของผู้เป็นเจ้าของ

⁵ 前川博司、『猫の気持 犬の知恵』、河出書房新社、1989年、p. 157

⁶ รศ. ทวีศักดิ์ ญาณประทีป. การเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2548. หน้า 441.

5.1.1 เชื่อฟังผู้เป็นเจ้าของ

มุกุ ฮะโตะจู สร้างให้ตัวละครสุนัขเลี้ยงเชื่อฟังคำพูดหรือคำสั่งของผู้เป็นเจ้าของ รวากับว่า ตัวละครสุนัขเลี้ยงสามารถเข้าใจความต้องการของผู้เป็นเจ้าของ การเชื่อฟังผู้เป็นเจ้าของนอกจากจะเป็นการแสดงออกถึงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีของตัวละครสุนัขเลี้ยงที่มีต่อผู้เป็นเจ้าของแล้วยังส่งผลให้ผู้เป็นเจ้าของเกิดความประทับใจในตัวตัวละครสุนัขเลี้ยงและมอบความรักให้ตัวละครสุนัขเลี้ยงเป็นการตอบแทน

คะยะตัวละครสุนัขเลี้ยงในเรื่องสั้น ‘คะยะสุนัขแสนรัก’ เชื่อฟังในสิ่งที่เจ้าของออกคำสั่ง เช่นการเฝ้าเสื้อคลุม และการเฝ้าหมวก ทำให้ผู้เป็นเจ้าของเกิดความรักและเอ็นดูคะยะ ดังจากต่อไปนี้

เรื่องสั้น ‘คะยะสุนัขแสนรัก’

「それはむりさ。あのシェパードはカヤ公の何倍って大きいのだからね。おまえたちは、小さいカヤ公にむりなことをもとめているよ。カヤはカヤなりに、正しく見てやらなければいけない。お父さんはカヤのいいところを見てかわいがってやるので、カヤ公のほうでも、お父さんのいうことはよくきくよ」
 そいうと、前原さんは、はおりをぬいで、ぽいとえんがわに投げ、
 「カヤ公、番しろ」
 と、そのはおりをさしました。
 すると、カヤ公はえんがわにとびあがって、そのはおりのそばにすわり、あのすんだかわいらしいひとみで、前原さんの顔をじっと見あげるのです。

(หน้า 96 - 98)

‘มันจะชนะได้ยังไงเล่า ก็เซพเพิร์ด⁷ ตัวนั้นตัวใหญ่กว่าคะยะตั้งหลายเท่าลูกกับเพื่อนให้คะยะตัวเล็ก ๆ ทำในสิ่งที่เป็นไปได้

⁷ สุนัขพันธุ์เยอรมัน เซพเพิร์ด (German Shepherd) หรืออีกชื่อที่นิยมเรียกกันคือ อัลเซเชียน (Alsatian) เป็นสุนัขที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศเยอรมัน แต่เดิมเลี้ยงไว้ต้อนแกะ สุนัขพันธุ์นี้มีลำตัวค่อนข้างยาว มีช่วงปากที่ยาวเกินครึ่งของความยาวใบหน้า ลักษณะหูตั้ง ปลายหูเรียวยาว บริเวณใบหน้าลงมาถึงจมูกจะมีขนที่เข้ม ขาหลังมีกล้ามเนื้อที่แข็งแรง ลักษณะหางจะตกและมีขนหนา

ลูกต้องมองคยะในแบบที่คยะเป็น เพราะว่าพ่อมองข้อดีของ
คยะและเอ็นดูมัน คยะก็เลยเชื่อฟังสิ่งที่พ่อพูด"
พอพูดจบคุณมะเอะฮะระก็ถอดสะโอะริ⁸ ออกแล้วเหวี่ยงไปที่เจดียง
"คยะ ฝ่าไว้นะ"
เขาชี้ไปที่สะโอะริตัวนั้น
ทันใดนั้นคยะกระโดดไปที่เจดียง นั่งลงข้าง ๆ สะโอะริแล้วเงย
หน้ามองหน้าคุณมะเอะฮะระด้วยแววตาที่สุกใสน่ารัก

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าคยะเชื่อฟังคุณมะเอะฮะระอย่างเคร่งครัด พอเขาถอด
สะโอะริเหวี่ยงไป และสั่งให้คยะฝ่า คยะก็ฝ่าอย่างตั้งอกตั้งใจ

精米所の主人の甚太さんと前原さんが立ち話をし
ていると、カヤは機械の間をあちらこちらに走り、
大あばれにあばれまわるので、前原さんは、
持っていたぼうしをたたいてみせました。
するとカヤは、いつものように、おとなしくた
わらの上のぼうしのそばにとびのりました。
そして、長い舌をペロリと出すと、はらを波うた
せながら、大きな口を開いて息をするのでした。
さて、前原さんは帰ることにしました。が、あまり
話に身が入りすぎて、ついぼうしのこともカヤ
のこともわすれて帰ってしまいました。カヤは、
命令された場所にじっとしているようにしこまれ
ていました。主人は精米所を出ていくのですが、
カヤにはまだおゆるしができません。主人のぼうしも、
ちゃんとそばに置いてあります。
カヤは前原さんの後ろすがたをじっと見おくりました。
けれど、ぼうしのそばからはなれようとはしませんで
した。

(หน้า 106 - 107)

ถ้าหากคุณมะเอะฮะระยื่นพูดคุยกับคุณจินตะเจ้าของโรงสี คยะ
คงจะเดินผ่านตามเครื่องจักร และอยู่ไม่เป็นสุข คุณมะเอะฮะระ

⁸ สะโอะริ (はおり) เสื้อแบบญี่ปุ่นที่สวมคลุมชุดกิโมโน

จึงตบหมวกที่นำมาด้วย ทันใดนั้นคะยะก็จะกระโดดขึ้นมาอยู่ข้าง ๆ
 หมวกซึ่งวางอยู่บนกระสอบอย่างว่าง่าย จากนั้นแลบลิ้นยาว
 อ้าปากกว้างหายใจ พลังทำห้องเป็นลูกคลื่น
 คุณมะเอะฮะระจะกลับบ้านแล้ว แต่เนื่องจากเขาหมกมุ่นอยู่กับเรื่อง
 ที่คุยกันมากเกินไป เลยลืมเอาหมวกและคะยะกลับไปด้วย คะยะ
 ได้รับการอบรมมาให้อยู่นิ่ง ๆ ในที่ที่สั่งไว้ เจ้านายออกจากโรงสีไปแล้ว
 แต่คะยะยังไม่ได้รับอนุญาต และหมวกของเจ้านายก็ยังอยู่ตรงนั้น
 คะยะมองตามหลังคุณมะเอะฮะระ แต่ไม่ยอมอยู่ห่างจากหมวก

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าคะยะเฝ้าหมวกตามคำสั่งของคุณมะเอะฮะระอย่าง
 เคร่งครัด ถึงแม้ว่าคุณมะเอะฮะระจะกลับบ้านไปแล้ว แต่คะยะก็ยังเฝ้าหมวกอยู่ในโรงสีต่อไป

นวนิยายขนาดกลางเรื่องทะเลไรกับคุโระ

คุโระ ตัวละครสุนัขเลี้ยงในนวนิยายขนาดกลางเรื่องทะเลไรกับคุโระ เชื่อฟังคำสั่งของผู้เป็น
 เจ้าของ เช่นการไม่ตามผู้เป็นเจ้าของไปที่โรงเรียน และการไม่เห่าหรือกัดหัวหน้าคนงานซึ่งเคยทำ
 ร้ายคุโระ ถึงแม้ว่าคำสั่งของผู้เป็นเจ้าของจะขัดแย้งกับความรู้สึกของคุโระ แต่คุโระก็ปฏิบัติตาม
 คำสั่งเหล่านั้นแต่โดยดี ซึ่งส่งผลให้หัวหน้าคนงานเลิกคิดที่จะทำร้ายคุโระและมอบความรักและ
 ความเอ็นดูแก่คุโระอีกด้วย

太郎の行くところは、どこへでも、ついていき
 がありました。朝は、太郎が学校に行くのだとい
 ことを、ちゃんと知ってました。カバンをかけた
 部屋を出ると、クロは先まわりして、げん関で、
 ちゃんと待っています。げん関のドアを開けると、
 クロは、太郎に、鼻を鳴らしながら、とびついて
 くるのです。けれど、学校についてこられては、
 こまります。
 太郎は、クロの頭をかかえて、なぜやりながら、
 「学校だからね。いい子で、るすいしているのだぞ」
 と、いきかかせます。
 クロは、門のところまで、とことこついてきて、
 そこにちょこんとすわると、太郎が、向こうの曲が
 り角をまがって見えなくなるまで、後ろすがたを、
 見おくっているのです。

ไม่ว่าอะไรจะไปไหน(คุโร)ก็อยากจะตามไปทุกที่ (คุโร)รู้ดีว่าตอน
เช้าอะไรจะไปโรงเรียน เมื่อ(อะไร)สะพายกระเป๋าออกมาจากห้อง
คุโรก็วิ่งไปรออยู่ที่ด้านหน้าของตัวบ้านเรียบร้อยแล้ว พอ(อะไร)
เปิดประตูหน้าตัวบ้าน คุโรพ่นลมหายใจแล้วกระโจนเข้าใส่อะไร
แต่ถ้า(คุโร)ตามไปโรงเรียนจะเป็นเรื่องใหญ่
อะไรกอดคอคุโร ลูบหัวมันพลางพูดว่า
“(ฉัน) จะไปโรงเรียน ฝ่าบ้านดี ๆ นะ”
คุโรเดินตอกตอกตามมาถึงประตูหน้าบ้าน นั่งจุ่มปากอยู่ตรงนั้น
แล้วมองตามหลังอะไรเดินเลียหัวมูมหายลับไป

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าคุโรเชื่อฟังอะไรด้วยการอยู่เฝ้าบ้าน ไม่เดินตามอะไรไป
โรงเรียน

太郎は、クロを、番頭さんのところに連れてい
きました。
「クロ！いいか、ほえついてはいけないぞ。いいか、
おとなしくするんだぞ」
と、いいながら、番頭さんを指さひていました。
それでも、クロは、番頭さんの顔を見ている間、
ずっと、首の毛をさかだてているのです。
太郎は、今度は、番頭さんとかたを組んで、いかに
も、番頭さんと仲の良い友だちだというように、
にこにこしながら、
「クロ、ぼくの友だちに、かみついてはいけないぞ。
いいか」
と、いいかせました。
クロは、太郎が、とても好きでした。
クロは、太郎のためなら、どんなことでもする犬
でした。
太郎と番頭さんが、仲良しらしい様子を見ると、
クロは、首の毛をさかだてることはやめました。
けれど、不服そうに、のどのおくで、小さいうなり
声をあげるのです。
太郎は、ポケットから、ビスケットを出しました。
そして、それをなめて、ビスケットに太郎のつばを
つけました。同じように、そのビスケットに、
番頭さんのつばもつけました。そのビスケットを

手の上にのせて、

「さあ、おあがり」

と、太郎は、クロの前にさしだしました。

クロは、いやだ、というように、横を向くのです。

「クロ、食べるんだ」

と、太郎にいく度もいわれて、クロはためらいながら、ビスケットのいおいをかいでいましたが、いやいやながら、そのビスケットを、食べてしまうのでした。

犬は、ほんとに信頼する人でなければ、つばのついたものを食べません。

犬が、つばのついたものを食べたら、そのつばのおいのする人には、ほえたり、かみついたりはしなくなるのです。

犬が、つばのついたものを食べるということは、その人と、友だちになる約束をしたことです。

犬が一度約束すれば、その約束は、ほんとにかたいのです。それが、やぶられるなんてことは、ほとんどありません。

こうして、クロは、もう、番頭さんにほえついたり、かみついたりすることは、なくなりました。

番頭さんも、クロをひどいめにあわせようなどと、考えなくなりました。

それどころか、このときから、番頭さんは、クロをかわいがるようになりしました。

(หน้า 136 - 139)

ทะโรพาคุโระมาหาหัวหน้าคนงาน

“คุโระ ฟังนะ ห้ามเท่าใส่เขา เข้าใจไหม ต้องอยู่หนึ่ง ๆ”

(ทะโร)พูดพลางชี้ไปที่หัวหน้าคนงาน

แม้กระนั้นก็ตาม ช่วงที่คุโระเห็นหน้าหัวหน้าคนงาน (มัน)จะชันขน
ที่คอตลอดเวลา

คราวนี้ทะโรโอบไหล่หัวหน้าคนงาน ยิ้มแยมราวกับว่าเขาเป็นเพื่อน
ที่รักใคร่กันดีกับหัวหน้าคนงานเหลือเกินพลางพูดกับ(คุโระ)ว่า

“คุโระ ห้ามกัดเพื่อนของฉันนะ เข้าใจไหม”

คุโระรักทะโรมาก

คุโระเป็นสุนัขที่ยอมทำทุกอย่างเพื่อทะโร

เมื่อเห็นทะโรกับหัวหน้าคนงานสนิทสนมกันดี คุโระก็เลิกชันขน

ที่คอแต่ยังส่งเสียงครางเบา ๆ ในลำคออย่างไม่พอใจ
 ทะโรลิ่งบิสกิต⁹ จากกระเป๋าสี้ออกมาเลียแล้วถ่มน้ำลายใส่
 จากนั้นนำบิสกิตชิ้นนั้นให้หัวหน้าคนงานถ่มน้ำลายใส่ด้วยแล้ว
 นำมาวางบนฝ่ามือ
 -เฮ้! กินซะ!
 ทะโรพูดย้ำหลายครั้ง คู่โระดมกลืนบิสกิตอย่างดังแลแต่ก็กินบิสกิต
 ชิ้นนั้นเข้าไป
 หากสุนัขของที่มีคนถ่มน้ำลายใส่ไว้ มันจะไม่เห่าและกัดคนที่
 เป็นเจ้าของน้ำลาย
 การที่สุนัขของที่มีคนถ่มน้ำลายใส่ไว้เท่ากับมันให้สัญญาว่าจะเป็น
 เพื่อนกับคนคนนั้น
 เมื่อสุนัขได้ให้สัญญาไปแล้ว จะรักษาคำสัญญานั้นอย่างเคร่งครัด
 จริง ๆ และแทบจะไม่ผิดคำสัญญา
 ด้วยเหตุนี้คู่โระเลยไม่เห่าใส่และกัดหัวหน้าคนงานอีก
 หัวหน้าคนงานเองก็เลิกคิดที่จะทำร้ายคู่โระ
 ไม่เพียงแค่นั้น หัวหน้าคนงานยังให้ความเอ็นดูคู่โระตั้งแต่นั้น
 เป็นต้นมา

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าคู่โระยอมกินบิสกิตเพื่อน้ำลายของหัวหน้าคนงาน
 ตามคำสั่งของทะโร ซึ่งเท่ากับเป็นการให้สัญญาว่ามันจะเป็นเพื่อนกับหัวหน้าคนงาน

จากตัวอย่างทั้งหมดที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่าตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรม
 สำหรับเด็กของมูกุ ฮะโตะจู เชื่อฟังคำสั่งของผู้เป็นเจ้าของอย่างเคร่งครัด ซึ่งเป็นหนึ่งในวิธีที่ตัว
 ละครสุนัขเลี้ยงแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของ การที่ตัวละครสุนัขเลี้ยงเชื่อฟัง
 คำสั่งของผู้เป็นเจ้าของอย่างเคร่งครัดนั้นได้ส่งผลดีต่อตัวละครสุนัขเลี้ยง เช่น คุณมะเอะฮะระใน
 เรื่องสั้น "คะยะสุนัขแสนรัก" มองเห็นคุณค่าในตัวคะยะจากการที่คะยะสามารถเฝ้าของตาม
 คำสั่งได้ และหัวหน้าคนงานในนวนิยายขนาดกลางเรื่องทะโรกับคู่โระเลิกคิดที่จะทำร้ายคู่โระ
 และหันมาผูกมิตรกับคู่โระ

⁹ ขนมปังกรอบ (biscuit)

5.1.2 ปกป้องผู้เป็นเจ้าของ

มุกุ สะตะจู สร้างให้ตัวละครสุนัขเลี้ยงแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของผ่านการปกป้องผู้เป็นเจ้าของจากสิ่งที่จะเข้ามาทำร้ายผู้เป็นเจ้าของไม่ว่าจะเป็นสัตว์ที่เกิดอาการคลุ้มคลั่งหรือแม้แต่สมาชิกในครอบครัวของผู้เป็นเจ้าของก็ตาม จึงกล่าวได้ว่าตัวละครสุนัขเลี้ยงให้ความสำคัญกับชีวิตและความปลอดภัยของผู้เป็นเจ้าของมากกว่าชีวิตและความปลอดภัยของตัวเอง

มะยะ ตัวละครสุนัขเลี้ยงในเรื่องสั้น “สุนัขอ่อนแอ” ปกป้องชีวิตของฮะนะโกะผู้เป็นเจ้าของจากวัวบ้าคลั่งที่จะเข้ามาทำร้ายโดยไม่เกรงกลัวอันตราย ทำให้ฮะนะโกะรอดชีวิตจากการถูกวัวบ้าคลั่งขวิด

เรื่องสั้น “สุนัขอ่อนแอ”

花子は、どうしようがないと思うと、ほんとに、おそろしくなりました。足が、すくんでしまいました。花子は、道のまん中にすわりこんで、アーン、アーンと、大声で泣きはじめました。マヤは、花子のそでをくわえて、引っぱりました。

「あぶない、あぶない」

というように、そでをくわえて、引っぱりました。花子は、おそろしさのあまり、からだがりびれて動けないのです。ただ、大きな声を出して、なくばかりです。あばれ牛は、すごいきおいで、こちらにかけてきます。

ウウウウ

と、マヤは、ものすごい声でうなりました。あばれ牛めがけて、キバをむきだして、おそいかかっていきました。一歩も引かずに、まっこうから、向かっていきました。そのいきおいに、あばれ牛は、道のまん中に、ぴたっと、たちどまりました。けれど、牛は、なにかにおどろいて、おこっているのです。

「なまいきな犬め」

と、頭をさげると、マヤを角にかけようと、ダダッと、おそいかかりました。

マヤは、すばやく、からだをかわしました。そして、がけのほうにつきだした高い岩の上に、とびあがりました。そこから、牛に向かって、ワンワンワンと、今度は、はげしく、ほえつきました。

岩の上にいる犬を、牛は、どうすることもできません。

ちょっとでもゆだんすれば、ここらとびおりに
いってかみつくぞ、というように、牛をにらみつ
けて鳴きたてるのです。

牛も、フッフツと、鼻で大きな息をつきながら、
マヤをにらみついているのです。牛と、犬との
いらめっこが、しばらく続きました。そこへ、
牛のかい主は、息を切らしながら、かけつけてき
ました。

「ああ、あぶなかった。あぶなかった」
といいながら、かい主は、牛のたづなを、ぐいと
にぎりました。

牛は、牛かいに、たづなをにぎられると、急におと
なしくなりました。あぶないところを花子は助かった
のです。ほっとした花子は、マヤを、しっかりと、
両手でだきかかえました。マヤをだいたまま、花子は、
あらためて、ワンワンと、大声で泣くのでした。

(หน้า 26 - 29)

ชนะโกะรู้สึกกลัวขึ้นมาจับใจเมื่อไม่รู้ว่าจะทำยังไงดี ก้าวขาไม่
ออกเสียแล้ว ชนะโกะทรุดตัวลงนั่งกลางถนน แล้วเริ่มตะโกน
ร้องไห้ ฮือฮือ

มะยะจับแขนเสื้อของชนะโกะแล้วออกแรงดึง

มันจับแขนเสื้อแรงออกแรงดึงราวกับจะบอกว่า "อันตราย อันตราย"

ชนะโกะรู้สึกกลัวมากจนตัวชาขยับไม่ได้ ได้แต่ร้องไห้โฮ วัวบ้าคลั่ง

ยังคงพุ่งตรงเข้ามาด้วยความเร็วสูง

โบร่วว มะยะหอนเสียงดัง มันแยกเขี้ยวใส่วัวบ้าคลั่งแล้วก้าวเข้าไปหา

มันเข้าไปหาทางด้านหน้าโดยไม่ถอยแม้แต่นิ้วเดียว ทำให้วัวบ้าคลั่ง

หยุดชะงักอยู่กลางถนน แต่ดูท่าว่ามันกำลังตกใจและโมโหอะไร

บางอย่าง

"ไอ้หมาอวดดี"

มันก้มหัวลงแล้วโถมตัวเข้ามาเพื่อจะเอาเขาชีวิตมะยะ

มะยะเบี่ยงตัวหลบได้อย่างรวดเร็ว จากนั้นกระโดดขึ้นไปบนก้อนหิน

สูงที่ยื่นออกมาจากหน้าผา คราวนี้มันเห่ากระโชก โส่งโส่ง โส่ง โส่ง โส่ง โส่ง

คลั่งจากตรงนั้น

วัวบ้าคลั่งไม่สามารถทำอะไรมะเยะที่อยู่บนก้อนหินได้
 มะเยะจึงมองวัวบ้าคลั่งพร้อมกับเห่าราวกับจะบอกว่า ถ้าแกเฉล
 ละก็ ฉันจะกระโจนลงไปขย้ำแก
 วัวบ้าคลั่งพ่นลมหายใจดังพืดพาดและจ้องมองมะเยะเช่นเดียวกัน
 การจ้อง มองกันระหว่างวัวกับสุนัขดำเนินต่อไปสักครู่หนึ่งแล้วคน
 เลี้ยงวัวก็วิ่งหอบเข้ามาถึงตรงนั้น
 “อ่า เกือบไปแล้ว เกือบไปแล้ว” คนเลี้ยงวัวพูดพลางกระตุกสาย
 บังเหียนของวัว
 พอโดนเจ้าของดึงสายบังเหียน วัวตัวนั้นก็สงบลงอย่างรวดเร็ว
 สະนะโกะรอดชีวิตมาได้
 สະนะโกะกอดมะเยะเอาไว้แน่นด้วยความรู้สึกโล่งใจ แล้วปล่อยโฮ
 อีกครั้งในขณะที่มือทั้งสองยังกอดมะเยะอยู่

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่ามะเยะปกป้องสະนะโกะด้วยการเบนความสนใจของวัว
 บ้าคลั่งไปจากสະนะโกะ ทำให้สະนะโกะไม่ได้รับอันตรายจากการถูกวัวบ้าคลั่งขวิด

เรื่องสั้น “สุนัขคุมะโนะ”

มะเยะ ตัวละครสุนัขเลี้ยงในเรื่องสั้น “สุนัขคุมะโนะ” ปกป้องผู้เป็นเจ้าของจากการถูก
 ภรรยาแก๊งทำท่าทำร้าย โดยมะเยะไม่รู้ว่ำนั้นเป็นการหยอกล้อกันระหว่างภรรยา กับสามี

このマヤは、毎日マヤのご飯の世話をする妻よりも、
 かえって、わたしのほうになついていた。
 大そうじで、妻と二人で、たたみを、パン、パンと
 たたいているときであった。妻はふざけてたたみ
 をたたき青竹をふりあげて、わたしのかたをコツン
 とたたいたのである。すると、わたしたちの働くの
 を見ていたマヤは、むくっと立ちあがって、鼻の頭
 にしわをよせると、ものすごい顔をして、ウウウ、
 と、わたしの妻に向かって、うなり声をたてるの
 であった。

「いけすかない。マヤったら、朝晩、ご飯のめんどう
 をみてやるわたしよりも、ろくろく世話もしないあん
 たのほうにひいきして、あんなおそろしい顔でうなる

なんて!.....」

妻は、すっかりきげんをそこねてしまうのであった。

(หน้า 87)

มะยะเจอกับผมแทนที่จะเป็นภรรยาของผมซึ่งให้ข้าวมันกินอยู่
ทุกวัน
เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นตอนที่ผมกับภรรยาทำความสะอาดบ้านครั้ง
ใหญ่และกำลังตีเสื่อหะตะมิ¹⁰ ดังแปะแปะ ภรรยาของผมเกิด
นึกสนุกเอาไม้ไผ่เขียวที่ใช้ตีเสื่อหะตะมิ เอามาตีไหล่ของผมดังเพียะ
ทันใดนั้น มะยะซึ่งดูพวกผมทำงานอยู่ ตีตัวลุกขึ้น ย่นปลาย
จมูกทำหน้าตาน่ากลัว แล้วขู่พ่อใส่ภรรยาของผม
“มะยะ ฉันเกลียดแกจริง ๆ นี่แกร็กเขาที่ไม่ได้เลี้ยงดูแกลเลย
มากกว่าฉันที่หาข้าวให้กินเข้าเย็นหรอ แล้วยังมาทำหน้าตาน่า
กลัวขู่ฉันอีก”
ภรรยาของผมถึงกับอารมณ์เสียไปเลย

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่ามะยะทำหน้าตาน่ากลัวและส่งเสียงขู่ใส่ภรรยาของผู้เป็น
เจ้าของเพื่อที่จะปกป้องผู้เป็นเจ้าของจากการถูกภรรยาตีไหล่

นวนิยายขนาดกลางเรื่องชีวิตของมะยะ

มะยะตัวละครสุนัขเลี้ยงในนวนิยายขนาดกลางเรื่องชีวิตของมะยะปกป้องผู้เป็นเจ้าของ
จากการถูกพี่ชายและน้องชายแกล้งทำท่าทำร้าย ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับเรื่องสั้น “สุนัขคุมะโนะ” แต่
ในกรณีของนวนิยายขนาดกลางเรื่องชีวิตของมะยะผู้เป็นเจ้าของได้ร่วมมือกับพี่ชายและ
น้องชายหยอกล้อมะยะ

長男や三男は、マヤの見ている前で、次男を、押さ
えつけ、げんこつで、ゴシンゴシンと、打つまね
を、よくしました。
そんなとき、次男も、心えたもので、顔に手をあて

¹⁰ เสื่อหะตะมิ (たたみ) เสื่อแบบญี่ปุ่น ปูซึ่งเหมือนแผ่นกระดาษ ใช้ปูห้องแบบญี่ปุ่น

て、なくまねをします。
 それをみて、マヤは、首の毛を、ぎゅっと、逆だて、
 長男と、三男に向かって、はげしくほえたてるのです。
 それこそ、すごい顔をして、いまにも、飛びかからん
 ばかりのようすで、ほえたてるのです。
 ときを、見はからって、長男と次男と三男は、肩を
 くんで、大声で、
 「ハハハッア！」
 と、わらってみせます。
 すると、マヤは、むくになって、キバを、むくだし
 たことを、はじるかのように、また、「なんで、
 そんな、悪い、いたずらをしなされたのか。」と、
 せめでもするように、子どもたちの前にしゃがんで、
 フーン、フーンと いうような鼻声をたてることも
 ありました。

(หน้า 43 – 44)

ลูกชายคนโตและลูกชายคนที่สามชอบกดตัวลูกชายคนที่สองแล้ว
 แสร้งทำทำใช้กำปั้นตอยด์ดับ
 ในตอนนั้น ลูกชายคนที่สองก็รับมุขด้วยการใช้มือปิดหน้าทำท่าร้องไห้
 เมื่อมะยะเห็นภาพนั้นก็ขันขันทาคแล้วเห่ากระโชกใส่ลูกชายคนโต
 และลูกชายคนที่สาม
 มันเห่าด้วยสีหน้าน่ากลัวและพร้อมจะกระโจนเข้าใส่ทุกเมื่อ
 ลูกชายคนโต ลูกชายคนที่สองและลูกชายคนที่สามจะจดจำอง
 เวลานั้นกอดคอกันหัวเราะเสียงดัง
 “ฮ่า ฮ่า ฮ่า”
 มะยะทำท่าเหมือนกับเขินที่(ตัวเอง)โมโหและแยกเขี้ยว จากนั้น
 ไปนั่งยอง ๆ อยู่ตรงหน้า ลูก ๆ ของผมแล้วพนมมหายใจ พืดพืด
 ราวกับต่อว่าว่า “ทำไมถึงได้เล่นพิเรนทร์แบบนี้ล่ะ”

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่ามะยะปกป้องผู้เป็นเจ้าของจากการถูกพี่ชายและ
 น้องชายรุมแกล้งด้วยการทำหน้าตาน่ากลัวและเตรียมพร้อมที่จะกระโจนเข้าใส่ทุกเมื่อ

จากตัวอย่างที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่าตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ ฮะโตะจู่ แสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของด้วยการปกป้องผู้เป็นเจ้าของ

จากการสิ่งที่จะเข้ามาทำร้ายไม่ว่าจะเป็นสัตว์ด้วยกันหรือมนุษย์ ในกรณีที่ตัวละครสุนัขเลี้ยงปกป้องผู้เป็นเจ้าของจากสัตว์ที่เข้ามาทำร้าย เช่น ในเรื่องสั้น "สุนัขอ่อนแอ" มะยะได้มีโอกาสแสดงความกล้าหาญด้วยการปกป้องสะพานโงะจากวัวบ้าคลั่ง ซึ่งเป็นการนำเสนอภาพลักษณ์ของตัวละครสุนัขเลี้ยงในแง่บวก ทำให้สะพานโงะรวมทั้งเยาวชนผู้อ่านเกิดความประทับใจในมะยะ ส่วนในกรณีที่ตัวละครสุนัขเลี้ยงปกป้องผู้เป็นเจ้าของจากมนุษย์ที่เข้ามาทำร้ายซึ่งก็เป็นสมาชิกในครอบครัวของผู้เป็นเจ้าของ เช่น ในเรื่องสั้น "สุนัขคุมมะโนะ" มะยะปกป้องผู้เป็นเจ้าของจากการถูกภรรยาใช้ไม้ไผ่ตีเสื่อหะตะมิตีที่ใหญ่ และในนวนิยายขนาดกลางเรื่อง *ชั่วชีวิตของมะยะ* มะยะปกป้องผู้เป็นเจ้าของจากการถูกพี่ชายและน้องชายแก๊งทำท่าชกต่อย ตัวละครสุนัขเลี้ยงถูกนำเสนอในแง่ลบเนื่องจากไม่สามารถแยกแยะการกระทำของมนุษย์ได้ว่าเป็นการตั้งใจทำร้ายหรือเป็นการหยอกล้อกัน ซึ่งสร้างความไม่พอใจให้กับตัวละครภรรยาของผู้เป็นเจ้าของและกลายเป็นตัวตลกในสายตาของผู้เป็นเจ้าของและพี่น้อง แต่ในขณะเดียวกันผู้วิจัยเห็นว่ากรณีที่ตัวละครสุนัขเลี้ยงไม่สามารถแยกแยะการกระทำของมนุษย์ได้ เป็นการแสดงออกถึงความไร้เดียงสาของตัวละครสุนัขเลี้ยง นอกจากนี้ยังเป็นการพิสูจน์ให้เห็นว่าตัวละครสุนัขเลี้ยงพร้อมที่จะปกป้องผู้เป็นเจ้าของเสมอไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดและผู้ที่จะเข้ามาทำร้ายจะเป็นใครก็ตาม

5.1.3 ไม่ลืมผู้เป็นเจ้าของ

การไม่ลืมผู้เป็นเจ้าของเป็นอีกลักษณะหนึ่งที่มูกุ สะโตะจู ใช้ในการสร้างให้ตัวละครสุนัขเลี้ยงแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของ จากการวิเคราะห์เนื้อเรื่องที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษา พบว่าตัวละครสุนัขเลี้ยงไม่ลืมผู้เป็นเจ้าของไม่ว่าตัวเองจะอยู่ในยามสุขหรือทุกข์ หรือแม้แต่ในยามที่ตัวเองกำลังจะสิ้นใจ นอกจากนี้มูกุ สะโตะจู ยังใช้กลิ่นของผู้เป็นเจ้าของที่ติดอยู่ที่รองเท้าเป็นสิ่งที่สื่อถึงความผูกพันและความทรงจำที่ตัวละครสุนัขเลี้ยงมีต่อผู้เป็นเจ้าของ ทำให้การที่ตัวละครสุนัขเลี้ยงไม่ลืมผู้เป็นเจ้าของมีลักษณะที่เป็นรูปธรรม

คุโระ ตัวละครสุนัขเลี้ยงในเรื่องสั้น "ความลับของคุโระ" ไม่เคยลืมผู้เป็นเจ้าของ แม้ว่าผู้เป็นเจ้าของจะเสียชีวิตไปแล้ว คุโระได้เก็บรักษารองเท้าผ้าใบที่มีกลิ่นของผู้เป็นเจ้าของติดอยู่เอาไว้เป็นอย่างดีไม่ว่าคุโระจะย้ายไปอยู่ที่ไหนก็จะนำรองเท้าผ้าใบข้างนั้นติดตัวไปด้วยเพื่อเป็นของแทนตัวผู้เป็นเจ้าของ

เรื่องสั้น "ความลับของคุโระ"

คุโระは夕方近くなって、太郎たちとくらしした家に
 帰りつきました。
 夕方がうすうすと白かべにさしていました。
 犬小屋のところで、
 「ワンワンワン！」
 と、大声で鳴いてみました。
 太郎は出てきません。
 雨戸がぴったりととじてある家の中は、しんと
 しずまりかえっていました。
 คุโระは、ゆか下にもぐりこみました。
 ズックのくつが、かた一方ころがっていました。
 くつには、太郎のいおいがついていました。
 คุโระはくつのいおいをかいで、太郎にあまえつく
 ときのように、クーンクーンと、鼻を鳴らしました。
 คุโระは、前足でゆかの下の土をほって、太郎のくつ
 をうめました。こうして、太郎のにおいのする
 くつのあるゆか下を、すみかとすることにしました。

(หน้า 39 - 40)

คุโระกลับมาถึงบ้านที่เคยอยู่กับครอบครัวของทะเลตอนใกล้จะเย็น
 ย่ำแล้ว

พระอาทิตย์ยามเย็นส่องแสงราง ๆ กระทบกำแพงสีขาว

"โฮ่ง โฮ่ง โฮ่ง"

คุโระลองเห่าเสียงดังอยู่แถว ๆ คอกสุนัข

ทะเลไม่ออกมา

ภายในบริเวณบ้านที่ปิดประตูสนิทกลับสู่ความเงียบอีกครั้ง

คุโระมุดเข้าไปใต้ถุน

ในนั้นมีรองเท้าผ้าใบข้างหนึ่งล้มกลิ้งอยู่ รองเท้าข้างนั้นมีกลิ่น

ของทะเล

คุโระดมกลิ่นรองเท้าแล้วพ่นลมหายใจดังืดเหมือนกับตอนที่

อ้อนทะเล

คุโระใช้ขาหน้าขุดดินตรงใต้ถุนเพื่อฝังรองเท้าของทะเล มันตัด

สินใจจะยึดใต้ถุนซึ่งมีรองเท้าติดกลิ่นของทะเลเป็นที่พัก

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าคุโระกลับมายังบ้านที่เคยอยู่กับครอบครัวของทะเล และ คาบรองเท้าที่มีกลิ่นของทะเลติดอยู่ไปฝังไว้ตรงใต้ถุนซึ่งเป็นการแสดงออกว่าคุโระไม่ลืมทะเล

太った男は、竹ざおでゆか下をひっかきまわすの
です。クロは太郎のにおいのするくつをくわえて、
にげだしました。

クロは夕方になると、太郎といつも散歩に行った
高等学校のほうに、とことこと走っていきました。
クロの足は、しぜんにそちらのほうに向けられた
のです。

日曜日だったので、広い庭には、だれもいません
でした。この庭には、太郎とのたのしい思い出が
いっぱいありました。

木のしげみの中を歩いていると、もう一度あのた
のしかった日が帰ってきたような気がするのです。
この庭が、すっかり気に入りました。

大きなサクラの木の根元に、太郎のくつをうめて、
その上にはらばいました。

(หน้า 42)

ผู้ชายตัวอ้วนใช้ลําไม้ไผ่ควานเข้าไปในใต้ถุน คุโระคาบรองเท้า
ที่มีกลิ่นของทะเลหนีออกไป

คุโระวิ่งจํ้าอ้าวไปยังโรงเรียนมัธยมปลายที่มันกับทะเลชอบไป
เดินเล่นกันยามเย็น ชาของคุโระพาไปที่นั่นเองโดยธรรมชาติ

วันนี้เป็นวันอาทิตย์ เลยไม่มีใครอยู่ที่สวนอันกว้างขวาง

สวนแห่งนี้เต็มไปด้วยความทรงจำแสนสนุกกับทะเล

เมื่อเดินเข้าไปท่ามกลางหมู่ไม้ มันก็รู้สึกราวกับว่าความทรงจำ

แสนสุขได้หวนกลับมาอีกครั้ง มันรักสวนแห่งนี้หมดใจ

มันฝังรองเท้าของทะเลเอาไว้ใต้รากของต้นซากุระ แล้วนอนหมอบ

อยู่บนนั้น

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าถึงแม้คุโระจะตกอยู่ในอันตรายจากการถูกมนุษย์ทำร้าย
แต่คุโระก็ยังไม่ลืมที่จะคาบรองเท้าที่มีกลิ่นของทะเลติดตัวไปด้วย ซึ่งเป็นการแสดงออกว่าคุโระไม่
ลืมทะเล

毎日毎日、ごちそうが出るし、たくさんの人から
 かわいがられるし、有名にはなるし、ほんとに
 こうふくな犬のように思われました。
 ところがそのクロには、ふしぎなくせがありました。
 あたりがうすずみ色にくれかけて、中央アルプス
 のみねにだけに、夕日がうすうすと残っている
 ころになると、林のサクラの木のところへ、
 とことこ走っていくのです。
 しばらく、サクラの根元をかきまわります。それから、
 そこにそっとはらばって、くれ残っているみねを、
 じっと見つめるのです。
 あたりが、とっぷりくれて、中央アルプスのみねも
 見えなくなると、クロはしづしづと立ちあがるの
 です。

(หน้า 60 - 61)

หลายคนคิดว่าคุโระเป็นสุนัขที่มีความสุขเสียจริง เพราะว่าได้กิน
 อาหารดี ๆ ทุกวัน ได้รับความรักจากคนมากมาย แต่มยังมีชื่อเสียงอีก
 แต่ที่คุโระมีนิสัยประหลาดอยู่อย่างหนึ่ง
 เมื่อบริเวณรอบตัวมืดลง มีเพียงยอดเขาแอลป์กลาง¹¹ที่ยัง
 เหลือแสงอาทิตย์ยามเย็นว่าไร มันจะวิ่งตอกตอกไปที่ต้นซากุระ
 ในสวนจากนั้นมันจะดมแถว ๆ รากของต้นซากุระอยู่ลึกพัก
 แล้วหมอบตัวลงมองยอดเขาที่ยังมีแสงสว่างอยู่
 พอบริเวณรอบตัวมืดสนิท มองไม่เห็นแม้กระทั่งยอดเขาแอลป์กลาง
 คุโระจะลุกขึ้นอย่างเสียไม่ได้

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าถึงคุโระจะได้รับการเลี้ยงดูเป็นอย่างดีจากผู้คนมากมาย
 แต่พอตกเย็น คุโระจะไปหมอบตัวลงอยู่แถว ๆ รากต้นซากุระที่มันรองเท้าของทะเลเอาไว้ ซึ่งเป็น
 การแสดงออกว่าคุโระไม่ลืมทะเล

¹¹ ชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งของเทือกเขามิโระ (木曾山脈) ซึ่งทอดตัวจากบริเวณตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดนงะโนะ (長野県) ไป
 จนถึงอาณาเขตของจังหวัดกิฟุ (岐阜県) และจังหวัดอะอิชิ (愛知県)

นวนิยายขนาดกลางเรื่องชีวิตของมะยะ

มะยะ ตัวละครศูนย์กลางในนวนิยายขนาดกลางเรื่องชีวิตของมะยะ ยังนึกถึงผู้เป็นเจ้าของแม่กระทิงในวาระสุดท้ายของชีวิตตนเอง กลิ่นของผู้เป็นเจ้าของที่ติดอยู่ที่รองเท้าเป็นสิ่งที่ช่วยย้ำเตือนความรักความผูกพันที่คุโรและมะยะมีต่อผู้เป็นเจ้าของ

わたくしは、やっと、次男に追いつきました。

「ねえ、朝になってから、さがそうよ。さあ、家の中におはいり。」

次男を、なだめているときでした。

「あっ！なにかいますわ。はなれの間、クツぬぎ石のところに、いますわ。」

家内は、とんきょうな声でいうのでした。

おお、そのクツぬぎ石のところには、マヤがいたのです。

そのクツぬぎ石の上には、次男のげたがありました。

マヤは、その次男のげたに、あごをのせていたのです。

次男のげたに、あごをのせたまま、冷たくなっていたのでした。

マヤは、ススキやぶの前で、ぼったり、倒れたのでしたが、息を吹きかえして、やぶの中に、じっと、夜になるまで、ひそんでいたものと見えます。

太い棒で、ひどく、打たれたので、息もたえだえな状態でひそんでいたのでしょう。

夜になるのを待って、消えようとする命の火を、かきたて、かきたて、幼い日からの思い出のある、わたくしの 家に、ようやくの思いでたどりついたのでした。

そして、愛する次男のいおいのするげたをみつけ、愛するものの、においをかぎつつ、息をひきとっていったのです。

(หน้า 93)

ผมวิ่งตามลูกชายคนที่สองทันในที่สุด

"นี่ พรุ่งนี้เข้าค้อยหาเดอะ เข้าบ้านก่อน"

ผมปลอบลูกชายคนที่สอง

"อ๊ะ มีอะไรไม่รู้อยู่ตรงแท่นถอดรองเท้าหน้าเรือนเล็ก"

ภรรยาผมร้องเสียงหลง

ไอ้ มะยะอยู่ตรงแท่นถอดรองเท้า
 บนแท่นถอดรองเท้านั้น มีเกี้ยวของลูกชายคนที่สองวางอยู่
 มะยะเอาคางวางบนเกี้ยวของลูกชายคนที่สอง มันจากไปใน
 สภาพเอาคางเกยบนเกี้ยว
 มะยะล้มแผละอยู่หน้าพงซุซุก¹² แต่มันก็ฟื้นล้มหายใจขึ้นมาแล้ว
 ชอนตัวอยู่ในพงซุซุกจนค้ำ มันคงจะชอนตัวอยู่ในสภาพหายใจ
 รวยริน เพราะว่าถูกตีด้วยไม้ท่อนใหญ่อย่างแรง
 มันรอนจนค้ำแล้วคือปลานมาถึงบ้านของผมที่มีความทรงจำตั้ง
 แต่วันที่มันยังเล็กซึ่งช่วยเขี่ยไฟแห่งชีวิตที่กำลังจะมอดดับให้ลุกโชน
 และแล้วมันก็เจอเกี้ยวที่มีกลิ่นของลูกชายคนที่สองที่มันรัก
 มันสุดคมกลิ่นของคนของมันรักแล้วสิ้นลมหายใจไป

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่ามะยะกลับมาตายอยู่ใกล้ ๆ เกี้ยวของผู้เป็นเจ้าของ ซึ่ง
 เป็นการแสดงออกว่ามะยะไม่ลืมผู้เป็นเจ้าของแม้ในวาระสุดท้ายของชีวิต

จากตัวอย่างที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่าตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ ฮะโตะจู แสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของด้วยการไม่ลืมผู้เป็นเจ้าของ
 ไม่ว่าผู้เป็นเจ้าของจะตายจากไปแล้ว หรือไม่ว่าตัวเองกำลังจะตายจากไป ซึ่งสายสัมพันธ์ระหว่างตัว
 ละครสุนัขเลี้ยงกับผู้เป็นเจ้าของที่เห็นเป็นรูปธรรมคือรองเท้าที่มีกลิ่นของผู้เป็นเจ้าของติดอยู่ เช่น
 ในเรื่องสั้น "ความลับของคุโระ" คุโระคาบรองเท้าผ้าใบที่มีกลิ่นของทะเลไปทุกที่ที่ตัวเองไป และ
 ดูแลรักษารองเท้าผ้าใบข้างนั้นเป็นอย่างดีเหมือนกับเป็นสมบัติล้ำค่าของตัวเอง ถึงแม้คุโระจะ
 ได้รับการเลี้ยงดูเป็นอย่างดีจากผู้เป็นเจ้าของใหม่ก็ไม่อาจทำให้คุโระลืมทะเลได้ และในนวนิยายขนาด
 กลางเรื่อง *ชั่วชีวิตของมะยะ* มะยะชมชานมานอนตายอยู่บนเกี้ยวของผู้เป็นเจ้าของซึ่งเป็นสิ่ง
 ซึ่ให้เห็นว่าตัวละครสุนัขเลี้ยงแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของจนวาระ
 สุดท้ายของชีวิต

¹² ต้นหญ้าชนิดหนึ่ง

5.1.4 รักษาสมบัติของผู้เป็นเจ้าของ

การรักษาสมบัติของผู้เป็นเจ้าของเป็นลักษณะสุดท้ายที่มูกุ สะโตะจู ใช้ในการสร้างให้ตัวละครสุนัขเลี้ยงแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของ ตัวละครสุนัขเลี้ยงจะให้ความสำคัญกับสมบัติของผู้เป็นเจ้าของเช่นเดียวกับการให้ความสำคัญกับผู้เป็นเจ้าของ ซึ่งการรักษาสมบัติของผู้เป็นเจ้าของเป็นสิ่งที่ตัวละครสุนัขเลี้ยงกระทำด้วยตนเอง ไม่ได้เกิดจากการอบรมสั่งสอนของผู้เป็นเจ้าของ

มะยะ ตัวละครสุนัขเลี้ยงในเรื่องสั้น “สุนัขอ่อนแอ” ช่วยเฝ้ากระเป๋านักเรียนให้กับฮะนะโกะผู้เป็นเจ้าของ ในขณะที่ผู้เป็นเจ้าของออกไปคุยกับเพื่อน ผู้เป็นเจ้าของจึงไม่ต้องกลัวว่ากระเป๋านักเรียนจะหาย

เรื่องสั้น “สุนัขอ่อนแอ”

花子は、学校から帰ってきて、げん関の石の門のところにカバンを置くと、大通りまでとびだして、お友だちとおしゃべりすることがあります。すると、マヤは、そのカバンのところにすわりこんで、花子が帰ってくるまで、動かないのです。かわいがってくれる人の、たいせつなものをまもらなければならない、というように……。

(หน้า 21 – 22)

บางครั้งฮะนะโกะกลับมาจากโรงเรียนแล้ววางกระเป๋าวัดตรงประตูหินที่ทางเข้าบ้าน จากนั้นจึงออกไปถึงถนนใหญ่เพื่อคุยกับเพื่อน มะยะจะนั่งอยู่ตรงกระเป๋านั่นแล้วไม่ไปไหนจนกว่าฮะนะโกะจะกลับมา รวากับว่าตัวเองต้องคอยปกป้องของสำคัญของคนที่เลี้ยงดูตัวเอง

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่ามะยะนั่งเฝ้ากระเป๋านักเรียนให้ฮะนะโกะ ซึ่งเป็นการแสดงออกว่ามะยะรักษาสมบัติให้ผู้เป็นเจ้าของ

เรื่องสั้น "สุนัขคุมะโนะ"

มะยะ ตัวละครสุนัขเลี้ยงในเรื่อง "สุนัขคุมะโนะ" ช่วยปกป้องชีวิตและเป็นที่พักพิงของสัตว์เลี้ยงที่อยู่ในบ้านหลังเดียวกัน ซึ่งสัตว์เลี้ยงในบ้านเหล่านี้ก็เปรียบได้กับสมบัติของผู้เป็นเจ้าของเช่นเดียวกัน

わたしの家には、ネコを二ひき、ニワトリを三羽、ウサギを一羽、ヤギを一頭かっていた。
 マヤは、これらのものが、べつに教えこんだのではないが、自分の家の家族のものどもであるということを知っていたし、この家族たちは、自分がまもってやらなければならないものだ、ということも考えていたらしい。
 よその犬が、家のネコを追っかけて、屋敷うちに入ってくると、マヤは、相手がどんな猛犬であろうと、かんぜんとはびかかっている。
 だからネコどもも、その点を、ちゃんとこころえていて、よそのネコとけんかして負けたり、よその犬のすがたを、庭の向こう垣のあたりに見かけると、いちもくさんに、マヤのところまでにげてくるのである。マヤはマヤで、そんなときにはごろりと横になって、うとうととしていても、ぱっととび起きて、首の毛をさかだてて、ウウ、とうなりながら、ネコのにげてきたほうをにらみまわすのである。

(หน้า 81 - 82)

ที่บ้านของผมเลี้ยงแมว 2 ตัว ไก่ 3 ตัว กระต่าย 1 ตัว และแพะ 1 ตัว

ผมไม่ได้สั่งสอนมะยะเกี่ยวกับสัตว์เหล่านี้ แต่ฉันรู้ว่าสัตว์เหล่านี้เป็นสมาชิกในบ้านหลังนี้ และคงจะคิดว่าตัวเองต้องปกป้องสมาชิกในบ้านเหล่านี้

ถ้าเกิดสุนัขตัวอื่นวิ่งไล่แมวของผม แล้วจะเข้ามาในบ้าน มะยะจะกระโจนเข้าใส่ด้วยความกล้าหาญ ไม่ว่าจะเป็สุนัขที่ดุร้ายแค่ไหนก็ตาม

ตั้งนั้นแมวเหล่านั้นจึงจับจุดได้ เมื่อไปมีเรื่องกับแมวตัวอื่นแล้วสู้ไม่ได้หรือเมื่อไปเจอสุนัขตัวอื่นอยู่นอกรั้วตรงข้ามสวน

พวกมันจะรีบวิ่งหน้าตั้งมาหามะยะ
 มะยะเองก็พอกัน ไม่ว่าจะตอนนั้นตัวเองจะล้มตัวนอนแล้วกำลังมอย
 หลับก็ตาม มันจะดีดตัวลุกขึ้นจ้องมองไปยังที่ที่แมววิ่งหนีมา
 พร้อมกับชั้นขนที่คอกแล้วร้องชูฟ้อฟ้อ

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่ามะยะช่วยปกป้องแมวที่ผู้เป็นเจ้าของเลี้ยงไว้จากแมว
 หรือสุนัขตัวอื่นที่อยู่นอกบ้าน ซึ่งเท่ากับว่ามะยะรักษาสัมบัติของผู้เป็นเจ้าของ

นวนิยายขนาดกลางเรื่องชีวิตของมะยะ

มะยะตัวละครสุนัขเลี้ยงในนวนิยายขนาดกลางเรื่องชีวิตของมะยะช่วยดูแลลูกแมวที่
 สมาชิกในครอบครัวผู้เป็นเจ้าของเพิ่งจะเก็บมาเลี้ยง เนื่องจากสมาชิกในครอบครัวของผู้เป็น
 เจ้าของไม่ได้สอนให้มะยะทำเช่นนั้น จึงเกิดความระแวงว่ามะยะจะทำร้ายแมว แต่ท้ายที่สุดก็
 เข้าใจว่ามะยะช่วยดูแลลูกแมว และเกิดความประทับใจในมะยะ

つぎの朝、「あのネコ、どうなったかな。」と、
 子どもたちは、黒ネコのところに近づいていきま
 した。

「おっ！マヤが、ネコの箱の中に、頭をつっこんで、
 口を、もぐもぐ、動かしてとるぞ。」

「ネコを、食っとるのかな。」

子どもたちは、大きな声をだすのでした。

わたくしも、おどろいて、飛びだしました。

マヤは、黒いネコを、舌の先で、ペロペロと、
 なめてやっているのです。

一晩じゅう、こうして、なめてやったのかもし
 れません。

マヤには、この弱りはたてたネコを、子どもたちが、
 たいせつにしているということがわかったので
 しょうか。

いずれにしても、わたくしたちは、マヤのこの
 行動に、感心したり、ふしぎがったりするのです。

เช้าวันรุ่งขึ้น พวกลูก ๆ ของผมเข้าไปหาแมวดำ(ด้วยความสงสัยว่า)

“แมวดำนั้นจะเป็นอย่างไรบ้าง”

“โอ๊ะ มะยะเอาหัวมุดลงไปใกล้ช่องใส่แมวแล้วขยับปากขมุขมิบ
ละ”

“กำลังกินแมวหรือเปล่า”

พวกลูก ๆ ผมส่งเสียงดัง

ผมก็พุ่งพรวดออกมาด้วยความตกใจ

มะยะกำลังใช้ปลายลิ้นเลียแมวดำแฉลับแฉลับ

มันคงจะเลียอยู่แบบนั้นทั้งคืน

มะยะคงจะรู้ว่าพวกลูก ๆ ของผมให้ความสำคัญกับแมวดำที่อ่อน
ระโหยตัวนี้

อย่างไรก็ตาม พวกผมรู้สึกประทับใจและทิ้งในการกระทำนี้ของมะยะ

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่ามะยะเลียแมวดำที่ผู้เป็นเจ้าของเก็บมาเลี้ยงอย่าง
ถนุถนอม ซึ่งเท่ากับว่ามะยะรักษาสমบัติของผู้เป็นเจ้าของ

จากตัวอย่างที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่าตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ ฮะโตะจูกุ นอกจากจะแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของด้วยการปกป้อง
ผู้เป็นเจ้าของแล้ว ยังรวมไปถึงการรักษาสมบัติของผู้เป็นเจ้าของอีกด้วย เช่นในเรื่องสั้น “สุนัข
อ่อนแอ” มะยะเฝ้ากระเป๋านักเรียนให้ฮะนะโกะระหว่างที่ไปคุยกับเพื่อน ในเรื่องสั้น “สุนัขมุมะโนะ”
มะยะปกป้องแมวของผู้เป็นเจ้าของจากสุนัขนอกบ้าน และในนวนิยายขนาดกลางเรื่อง *ชีวิตของ
มะยะมะยะ* ดูแลลูกแมวของผู้เป็นเจ้าของซึ่งกำลังไม่สบาย การแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดี
ของตัวละครสุนัขเลี้ยงในลักษณะดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่าเป็นการตอบแทนการเลี้ยงดูของผู้เป็น
เจ้าของ อีกทั้งเป็นการเพิ่มคุณค่าให้แก่ตัวละครสุนัขเลี้ยงซึ่งไม่ได้เลี้ยงไว้เพื่อใช้งาน ซึ่งส่งผลให้ผู้
เป็นเจ้าของและเยาวชนผู้อ่านเกิดความรู้สึกประทับใจและเห็นคุณค่าในตัวตัวละครสุนัขเลี้ยง

5.2 ศึกษาลักษณะการแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีของตัวละครสุนัขเลี้ยงใน
วรรณกรรมเรื่องอื่น ๆ

หลังจากได้ทราบลักษณะการแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีของตัวละครสุนัขเลี้ยงที่มี
ต่อผู้เป็นเจ้าของในวรรณกรรมของมุกุ ฮะโตะจูกุ แล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมเรื่องอื่น ๆ อีก 2

เรื่อง ได้แก่ เรื่องสั้น "สุนัขแห่งฟลานเดอร์"¹³ (A Dog of Flanders) และเรื่องสั้น "มอม"¹⁴ ซึ่งเป็นผลงานที่ถูกเขียนขึ้นก่อนวรรณกรรมทั้งหกเรื่องของมุกุ ฮะโตะจู เพื่อที่จะพิสูจน์ว่าลักษณะการแสดงความรักและจงรักภักดีของตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมของมุกุ ฮะโตะจู ปรากฏในวรรณกรรมสองเรื่องนี้ซึ่งไม่ได้เขียนขึ้นด้วยภาษาญี่ปุ่นบ้างหรือไม่

เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาเรื่องสั้น "สุนัขแห่งฟลานเดอร์" เนื่องจากผู้วิจัยต้องการศึกษาวรรณกรรมสำหรับเด็กที่มีตัวละครสุนัขเป็นตัวละครเอก มีการแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีของตัวละครสุนัขเลี้ยงต่อผู้เป็นเจ้าของเป็นแก่นของเรื่องและเขียนด้วยภาษาอังกฤษ นอกจากนี้วรรณกรรมเรื่องนี้เป็นผลงานคลาสสิกของนักเขียนชาวตะวันตก ซึ่งได้รับการแปลเป็นภาษาญี่ปุ่นครั้งแรกเมื่อปีค.ศ. 1908 หลังจากนั้นก็มีการนำวรรณกรรมเรื่องนี้มาแปลเป็นภาษาญี่ปุ่นอีกหลายครั้ง ทำให้ชาวญี่ปุ่นอ่านวรรณกรรมเรื่องนี้กันอย่างแพร่หลาย นอกจากนี้วรรณกรรมเรื่องนี้ยังได้รับการนำไปสร้างเป็นภาพยนตร์และภาพยนตร์การ์ตูนออกฉายที่ประเทศญี่ปุ่น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าวรรณกรรมเรื่องนี้มีเหมาะสมแก่การนำมาศึกษาควบคู่กับวรรณกรรมของมุกุ ฮะโตะจู

ส่วนเหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาเรื่องสั้น "มอม" เนื่องจากผู้วิจัยต้องการศึกษาวรรณกรรมที่มีตัวละครสุนัขเป็นตัวละครเอก มีการแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีของตัวละครสุนัขเลี้ยงต่อผู้เป็นเจ้าของเป็นแก่นของเรื่องและเขียนด้วยภาษาไทย นอกจากนี้วรรณกรรมเรื่องนี้เป็นผลงานของพลตรี หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ซึ่งได้รับรางวัลศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ คนแรกเมื่อพ.ศ. 2528 และเคยเดินทางไปศึกษาต่อที่ประเทศอังกฤษ ในระดับปริญญาตรี จึงมีความเป็นไปได้ว่าพลตรี หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์จะรับแนวคิดจากตะวันตกมาใช้ในการสร้างสรรค์วรรณกรรมเหมือนกับมุกุ ฮะโตะจู ยิ่งไปกว่านั้น สุจิตรา จงสถิตวัฒนา ได้กล่าวไว้ในบทนำของหนังสือรวมเรื่องสั้นเพื่อนนอนว่า พลตรี หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ใช้ขนบการเล่านิทานที่มีตัวละครสัตว์มาปรับให้เป็นเรื่องสั้นอย่างประณีตมีชั้นเชิง¹⁵ ด้วยเหตุนี้วรรณกรรมเรื่อง "มอม" จึงมีลักษณะการประพันธ์ที่ใกล้เคียงกับวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ ฮะโตะจู ซึ่งเหมาะสมแก่การนำมาศึกษาควบคู่กับวรรณกรรมของมุกุ ฮะโตะจู

¹³ สุนัขแห่งฟลานเดอร์ (A Dog of Flanders) เป็นผลงานของวีดา (Ouida) ซึ่งเป็นนามปากกาของมารี หลุยส์ เดอ ลา ราเม (Marie Louise De La Ramée) (ค.ศ. 1839 – 1908) นักเขียนสตรีที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ที่ประเทศอังกฤษ บิดาของวีดาเป็นชาวฝรั่งเศส ส่วนมารดาเป็นชาวอังกฤษ วีดาเขียนผลงานเรื่องนี้ในปีค.ศ. 1872 สุนัขแห่งฟลานเดอร์เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับมิตรภาพระหว่างเด็กหนุ่มผู้ยากจนหนึ่งกับสุนัขเลี้ยงผู้มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดี

¹⁴ มอมเป็นผลงานของศ.พล.ต. ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช (ค.ศ. 1911 -1995) ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์สยามรัฐและอดีตนายกรัฐมนตรีคนที่ 13 ของประเทศไทย ผลงานเรื่องมอมเป็นเรื่องสั้นที่ถูกรวบรวมอยู่ในหนังสือชื่อเพื่อนนอนซึ่งตีพิมพ์ครั้งแรกในปีพ.ศ. 2495 (ค.ศ. 1952) มอมเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความผูกพันระหว่างนายผู้ขายกับสุนัขเลี้ยงพันทางในช่วงเกิดสงครามมหาเอเชียบูรพา (ค.ศ. 1941 – 1945)

¹⁵ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช.เพื่อนนอน.กรุงเทพมหานคร: นานามีบุ๊คส์พับลิเคชันส์, 2549.

จากการศึกษาเรื่องสั้น "สุนัขแห่งฟลานเดอร์" และเรื่องสั้น "มอม" แล้วพบว่าตัวละครสุนัข
เลี้ยงในเรื่องสั้น "สุนัขแห่งฟลานเดอร์" และเรื่องสั้น "มอม" แสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีใน
ลักษณะเดียวกันกับตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมสำหรับเด็กของของมุกุ ฮะโตะจู ดังต่อไปนี้

5.2.1 เชื้อฟิงผู้เป็นเจ้าของ

5.2.2 ปกป้องผู้เป็นเจ้าของ

5.2.3 ไม่ลืมผู้เป็นเจ้าของ

5.2.4 รักษาสมบัติของผู้เป็นเจ้าของ

5.2.1 เชื้อฟิงผู้เป็นเจ้าของ

เรื่องสั้น "สุนัขแห่งฟลานเดอร์"

ปาทราสตัวละครสุนัขเลี้ยงในเรื่องสั้น "สุนัขแห่งฟลานเดอร์" เชื้อฟิงคำสั่งของเนลโลผู้เป็น
เจ้าของโดยการเดินตามเนลโลออกไปจากกระท่อมซึ่งเป็นที่พักอาศัย

All night long the boy and the dog sat by the fireless hearth
in the darkness, drawn close together for warmth and
sorrow. Their bodies were insensible to the cold,
but their hearths seemed frozen in them.

When the morning broke over the white, chill earth it was
the morning of Christmas Eve. With a shudder, Nello clasped
close to him his only friend, while his tears fell hot and fast
on the dog's frank forehead. "Let us go, Patrasche
—dear, dear Patrasche," he murmured. "We will not wait
to be kicked out: let us go."

Patrasche had no will but his, and they went sadly, side by
side, out from the little place which was so dear to them
both, and in which every humble, homely thing was to them
precious and beloved.¹⁶

(หน้า 84 – 85)

¹⁶ Ouida. *A dog of Flanders*. Kodansha International, 2003.

เด็กหนุ่มกับสุนัขนั่งตัวติดกันในความมืดเพื่อแลกเปลี่ยนความอบอุ่นและความเศร้าซึ่งกันและกันข้างเตาที่ปราศจากไฟ ร่างกายของพวกเขาไม่รู้สึกร้อน แต่หัวใจของพวกเขาเหมือนจะจับตัวเป็นน้ำแข็งอยู่ในร่างกาย

เมื่อยามเข้ามาเยือนแผ่นดินเยือกเย็นสีขาวก็เข้าสู่เช้าวันคริสต์มาสอีฟ¹⁷ เนลโล่ตัวลั่นเทาอดเพื่อนเพียงคนเดียวของเขา น้ำตาอุ่น ๆ ของเขาหยดลงบนหน้าผากของสุนัขอย่างไม่ขาดสาย "ไปกันเถอะ ปาทราช ปาทราช ที่รัก" เนลโล่พิมพ์

"เราจะไม่รอให้เขามาได้ ไปกันเถอะ"

ปาทราชไม่มีความกระตือรือร้น แต่พวกเขาเดินเคียงกันอย่างเศร้า สร้อยออกไปจากกระท่อมหลังน้อยอันเป็นที่รักของพวกเขา ข้าวของทุกชิ้นที่ด้อยราคาและดูธรรมดาที่อยู่ในนั้นล้วนมีค่า และเป็นที่รักยิ่งสำหรับพวกเขา

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าเดินตามเนลโล่ออกไปจากกระท่อมตามคำสั่งของเขา

เรื่องสั้น "มอม"

มอมตัวละครสุนัขเลี้ยงในเรื่องสั้น "มอม" เชื้อฟังกคำสั่งของนายผู้ชายซึ่งเป็นเจ้าของโดยการอยู่เฝ้าบ้าน ไม่ตามนายผู้ชายออกไป

รุ่งขึ้นนายตื่นแต่เช้าตรู่ นายแต่งตัวเสร็จก็ถือหม้อของพระรุ่งพระรัง ออกจากบ้านไป มอมมันวิ่งตามนายออกไป แต่พอถึงประตูหน้าบ้าน นายก็ทรุดตัวลงนั่งกอดมันไว้แน่น

"มอม - ใจมอม" เสียงนายกระซิบสั่งที่หู "ข้าจะต้องจากไปนาน จะได้กลับเมื่อไหร่ก็ยังไม่รู้ เอ็งอยู่ทางหลังช่วยเฝ้าบ้าน ช่วยดูนายผู้หญิง ช่วยดูหนู เอ็งรักข้ามาก ข้ารู้ เอ็งต้องทำตาม ที่ข้าสั่ง แล้วคอยข้าอยู่ที่นี้ ไม่ตายข้าจะกลับ" มอมเอาน้ำมันไปแอมที่หน้านาย ตามใบหน้าของมันนั้นอาบไปด้วยน้ำตา เป็นครั้งแรกที่มันได้เคยเห็น มอมมันส่งนายเพียงประตูบ้านแล้ว

¹⁷ วันที่ 24 ธันวาคม

มันก็เดินกลับเรือน หางตก หัวตก มันเดินช้า ๆ ไปที่หัว
กระไดที่มันเคยนอน ล้มตัวลงยืดยาว ตาจับอยู่ที่หน้าบ้าน
มอมครางออกมาเบา ๆ เหมือนกับจะอุทานความในใจของ
มันให้คนรู้ว่าชีวิตของมันนั้นสิ้นสุดลงนับตั้งแต่วาระที่นายออกจาก
บ้านไป และจะเป็นอยู่เช่นนั้นจนกว่านายจะกลับมาอีก¹⁸

(หน้า 92 – 93)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นว่ามอมเดินไปส่งนายผู้ชายที่หน้าบ้าน แล้วกลับมาเฝ้าบ้าน
ตามคำสั่งของนายผู้ชาย

5.2.2 ปกป้องผู้เป็นเจ้าของ

เรื่องสั้น "สุนัขแห่งแพลนเดอร์"

ปาทราซไม่ได้มีบทบาทในการปกป้องชีวิตของผู้เป็นเจ้าของจากภัยอันตรายหรือการถูกทำ
ร้าย แต่จากกรบรรยายว่าปาทราซคือทุกสิ่งทุกอย่างสำหรับผู้เป็นเจ้าของ และถ้าหากปาทราซ
ตายหรือจากผู้เป็นเจ้าของไป ผู้เป็นเจ้าของก็จะยอมตายตามไปด้วย จึงอนุมานได้ว่าปาทราซได้ทำ
หน้าที่ปกป้องค่าชีวิตของผู้เป็นเจ้าของ

For Patrasche was their alpha and omega; their treasury
and granary; their store of gold and wand of wealth; their
bread- winner and minister; their only friend and
comforter. Patrasche dead or gone from them, they
must have laid themselves down and died likewise.
Patrasche was body, brains, hands, head, and feet to
both of them: Patrasche was their very life, their very soul.
For Jehan Dass was old and a cripple, and Nello was but
a child; and Patrasche was their dog.

(หน้า 10 – 11)

¹⁸ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช. เพื่อนนอน. กรุงเทพมหานคร: นานามีบุ๊คส์พับลิเคชันส์, 2549.

ปาทราชคือทุกสิ่งทุกอย่างของพวกเขา เป็นกล่องสมบัติ เป็นยุงข้าว เป็นคลังเก็บทอง เป็นไม้เท้าศักดิ์สิทธิ์ที่นำพาความมั่งคั่ง เป็นผู้หา เลี้ยงครอบครัวและผู้รับใช้ เป็นเพื่อนเพียงคนเดียวและเป็นผู้ปลอบโยน หากปาทราชตายหรือจากพวกเขาไป พวกเขาคงจะยอมตายตามไปด้วย ปาทราชคือร่างกาย สมอง มือ ศีรษะ และขาของพวกเขา เจฮาน ดาส(ตาของเนลโล) เป็นชายชราชาวเปี เนลโลเป็นเพียงแค่เด็ก คนหนึ่ง และปาทราชเป็นสุนัขของพวกเขา

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าปาทราชคือสิ่งที่มีค่ามากที่สุดในชีวิตของผู้เป็นเจ้าของ หากขาดปาทราชไป ผู้เป็นเจ้าของก็ไม่อยากที่จะมีชีวิตอยู่

เรื่องสั้น "มอม"

มอมปกป้องผู้เป็นเจ้าของโดยการคอยระแวดระวังภัยที่จะเกิดขึ้นภายในบ้าน เฝ้าเตือน เมื่อพบสิ่งผิดปกติและพร้อมที่จะต่อสู้กับสิ่งที่จะมาทำร้ายผู้เป็นเจ้าของ

พอมอมรู้ว่ามီးอะไรผิดปกติ ใจมันก็คิดถึงนายวาบขึ้นมาทันที ป่านนี้นายจะอยู่ที่ไหนจะเป็นอย่างไร นายผู้หญิงจะเรียกมัน เทียวตามหามันหรือเปล่า ใครจะมาทำอะไรหนู ซึ่งนายเคยสั่งให้มันเฝ้าหรือก็ไม่รู้ และป่านนี้คนแปลกหน้าผิดกลืน จะเข้าไปในบ้านของมันบ้างแล้วกระมัง พอหัวใจมอมมัน หวนกลับไปบ้าน ตัวมันก็หันกลับและขาทั้ง ๔ ของมันก็พา ตัวมันกลับบ้านทันที มอมกลับไปถึงบ้านไม่เห็นมီးอะไรผิดปกติ เห็นแต่นายและนายผู้หญิงนั่งพูดกันเบา ๆ ด้วย สีหน้าไม่สู้ดี มอมเข้าไปเลียมือนาย แต่นายเพียงแต่ตบหัวมันเบา ๆ ๒ - ๓ ที แล้วก็ไม่สนใจมันต่อไปอีก นายผู้หญิงก็ไม่ได้ทักมันหรือไล่มันอย่างเคย มอมกระดิกหาง หมุนไปหมุนมา สักครู่หนึ่งเห็นไม่ได้เรื่อง มันก็ไปเล่นกับ หนูซึ่งดีใจมากเมื่อมันไปอยู่ด้วย มอมลงนอนหงายให้ หนูเกาท้อง แล้วก็ดึงหูติงหางไปตามเรื่อง วันนั้นมอม สังเกตว่านายไม่ได้ออกไปไหนทั้งวัน ถ้าได้ยินเสียงรถแล่น หรือเสียงคนเดินดังเอะอะก็จะเดินไปดูที่หน้าประตูบ้าน

มอมก็ฉวยโอกาสวิ่งตามนายไปเห่าลั่นที่ประตูบ้านเหมือนกัน เพราะมอมมันต้องการให้นายเข้าใจว่า มันรู้เหมือนกันว่ามีอะไรผิดปกติ และถ้าหากเกิดมีภัยอันตรายมาถึงบ้าน มันก็พร้อมที่จะสู้และยอมตายให้นาย แต่นายกลับจู้ปาก บอกให้มันนิ่งแล้วเดินกลับเข้าบ้าน ทำดั่งนี้อยู่หลายครั้ง จนค่านายกินข้าวแล้วก็ขึ้นบ้าน ปล่อยให้มอมนอนเฝ้า หัวกระไดอย่างเคย

(หน้า 90 – 91)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่ามอมคอยดูแลปกป้องนายผู้หญิงและลูกอยู่ที่บ้านแทน นายผู้ชายในภาวะสงคราม

5.2.3 ไมลีมผู้เป็นเจ้าของ

เรื่องสั้น “สุนัขแห่งแพลนเคอร์”

ถึงแม้ว่าเนลโลจะนำปาทราซไปฝากไว้ที่บ้านของคนรักของเขาซึ่งมีฐานะดี แต่ปาทราซก็ไมลีมเนลโล มันออกตามหาเนลโลโดยการเดินตามรอยเท้าของเขาไป จนในที่สุดปาทราซก็ได้พบเนลโล

The portals of the cathedral were unclosed after the midnight mass. Some heedlessness in the custodians, too eager to go home and feast or sleep, or too drowsy to know whether they turned the keys aright, had left one of the doors unlocked. By that accident the footfalls Patrasche sought had passed through into the building, leaving the white marks of snow upon the dark stone floor. By that slender white thread, frozen as it fell, he was guided through the intense silence, through the immensity of the vaulted space—guided straight to the gates of the chancel, and, stretched there upon the stones, he found Nello. He crept up and touched the

face of the boy. "Didst thou dream that I should be faithless and forsake thee? I—a dog?" said that mute caress. The lad raised himself with a low cry and clasped him close. "Let us lie down and die together," he murmured. "Men have no need of us, and we are all alone." In answer, Patrasche crept closer yet, and laid his head upon the young boy's breast. The great tears stood in his brown, sad eyes: not for himself—for himself he was happy. (หน้า 100 – 101)

ประตูทางเข้าโบสถ์ใหญ่ยังคงเปิดอยู่หลังจากเสร็จพิธีฉลองการเสวยกระยาหารมื้อสุดท้ายของพระเยซูคริสต์ในช่วงกลางดึก คนดูแลโบสถ์เกิดความสะเพร่าลืมปิดประตูบานหนึ่ง เนื่องจากรีบร้อนกลับบ้านเพื่อจัดงานเลี้ยงฉลองหรือเข้านอน หรือวงนอนเสียจนไม่รู้ว่าตัวเองบิดกุญแจเรียบร้อยหรือไม่ จากเหตุบังเอิญนี้ทำให้อรอยเท้าที่ปาทราซตามหาหายเข้าไปในอาคารโดยทิ้งเศษหิมะสีขาวบนพื้นสีเข้ม ด้ายสีขาวเส้นบางที่จับน้ำแข็ง นำมันไปสู่ความเงียบสงบ ผ่านพื้นที่กว้างใต้หลังคาโค้งตรงไปยังประตูสู่แท่นทำพิธี มันพบเนลโลนอนล้มอยู่บนพื้นหิน มันย่องเข้าไปใกล้แล้วสัมผัสใบหน้าของเด็กหนุ่ม การสัมผัสที่ปราศจากคำพูดสื่อความหมายว่า "คุณนี่กว่าฉันจะหมดศรัทธาและทอดทิ้งคุณหรือ ฉัน ซึ่งเป็นสุนัขนี่นะ" เด็กหนุ่มชันตัวขึ้น พร้อมกับส่งเสียงครางเบา ๆ แล้วกอดมันไว้แน่น "เรามานอนตายด้วยกันเถอะ" เด็กหนุ่มพึมพำ "ไม่มีใครต้องการเรา และเรามีกันแค่สองคน" ปาทราซซยับเข้าใกล้เด็กหนุ่มยิ่งขึ้นไปอีกแล้ววางศีรษะบนอกเด็กหนุ่มราวกับเป็นการให้คำตอบ น้ำตาเม็ดใหญ่เอ่ออยู่ในดวงตาเศร้า ๆ สีน้ำตาลของมัน นี่ไม่ใช่ น้ำตาสำหรับตัวมันเอง สำหรับตัวมันแล้ว มันมีความสุข

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าปาพราษออกตามหาเนลโลท่ามกลางอากาศที่หนาวเย็น และพร้อมที่จะตายไปพร้อมกับเนลโล

เรื่องสั้น "มอม"

ถึงแม้ว่ามอมจะได้ไปเป็นสุนัขเลี้ยงในบ้านของคุณแล้วซึ่งมีฐานะดี แต่มอมก็ยังจำนายผู้ชายซึ่งจะเข้ามาขโมยของในบ้านคุณแล้วได้ และยอมทิ้งความเป็นอยู่ที่สะดวกสบายออกไปอยู่กับนายผู้ชายซึ่งเป็นเจ้าของคนแรก

คืนวันหนึ่งในฤดูร้อนอีก ๒ ปีต่อมา มอมมันนอนรับลมเย็นอยู่หลังตึก คืนนั้นคนในบ้านมีอยู่ไม่กี่คน เพราะมอมมันเห็นถือกระเป๋าขึ้นรถไปกับคุณแล้วหลายคนตั้งแต่เช้า เสียงพูดกันว่าจะไปตากอากาศ ดึกมากแล้ว แต่มอมยังไม่หลับ มันนอนอยู่นิ่ง ๆ หูกก็คอยฟังเสียงต่าง ๆ เช่นเคย มันได้ยินเสียงเหมือนใครใช้เหล็กจัดหน้าต่างตึกชั้นล่าง มอมมันคำรามขึ้นครั้งหนึ่ง เสียงนั้นก็เงียบไป อีกครู่หนึ่ง เสียงนั้นดังขึ้นอีก มอมค่อย ๆ ลุกขึ้นเดินอ้อมไปทางที่มาของเสียง ขนคอของมันตั้งชันเป็นแปรง ขโมย แน่แล้วมิใช่ใครอื่น คืนนี้มอมมันจะจับขโมยให้คุณแล้วและคนทั้งบ้านใหญ่นี้เห็นฝีมือมัน มอมมันเดินอย่างเงิบที่สุด สะกดใจไว้มิให้เห่าออกมา พอมันเดินอ้อมพันมุมตึก มันแลเห็นคนคนหนึ่งกำลังปีนผ้าเล็ก ๆ จัดหน้าต่างอยู่จริง ๆ มอมมันย่องเข้าไปใกล้ทุกที อีกประเดี๋ยวเป็นได้เห็นตึกกัน ทันใดนั้นลมพัดมาวูบหนึ่ง พาเอากลิ่นตัวคนคนนั้นมาต้องจุมุกมัน ใจของมอมเพียงจะหยุดเต้นด้วยความดีใจ มันโถมเข้าไปใส่คนคนนั้นด้วยกำลังทั้งหมดที่มันมีอยู่ ทำเอาคนคนนั้นหงายหลัง ศีรษะฟาดกับพื้นนอนงออยู่ครู่ใหญ่ มอมตัวสั่นเทา กระดิกหางเร็วไม่เป็นจังหวะ มันเลียชายผู้นั้นตั้งแต่หน้าไปทั้งตัว เพราะกลิ่นที่ลมพัดมาเข้าจุมุกมันนั้น หาใช่กลิ่นแปลกของใครที่ไหนไม่ แต่เป็นกลิ่นที่มันรู้จักดี เป็นกลิ่นของนายที่มันตั้งใจคอยมาตลอดเวลาหลายปีนับตั้งแต่วันที่นายจากไป

นางงออยู่พักใหญ่ แต่แล้วนายก็จำได้ เขายกแขนขึ้นกอดคอ

มันไว้แน่น “ไอ้มอม” เสียงนายกระซิบที่หูมัน “มอม”
 นายเรียกมันอีกครั้งหนึ่งด้วยเสียงสะท้อนเหมือนกับมีอะไรมา
 จุกอยู่ในคอ มอมมันไม่ได้ยินใครเรียกชื่อมันมานาน พอได้ยิน
 นายเรียก มันก็ตั้งใจลึงโลดส่งเสียงร้องหงิงหงิง ๆ ด้วยความดีใจ
 นายลุกขึ้นยืนเหลียวซ้ายแลขวา จีปากค่อย ๆ ให้มันนั่ง
 มอมมันก็ไม่นั่งเพราะว่าความดีใจของมันเกินที่มันจะนั่งได้ ความสุข
 ความเป็นหนุ่มของมันกลับมาใหม่โดยสิ้นเชิง นายวิ่งข้ามสนาม
 เบา ๆ พอถึงรั้วประตูหงก็มุดออกไปนอกบ้าน มอมก็โกยสี่ตีนตาม
 และมุดรั้วออกไปนอกบ้านกับนาย

(หน้า 102 – 103)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่ามอมยังจำกลิ่นของนายผู้ชายได้ และพร้อมที่จะออกไป
 เผชิญความลำบากกับเขาด้วยความเต็มใจ

5.2.4 รักษาสมบัติของผู้เป็นเจ้าของ

เรื่องสั้น “สุนัขแห่งแฟลนเดอร์”

สมบัติของเนลโลที่ปาทราส์รักษาไม่ใช่ข้าวของเครื่องใช้หรือสัตว์เลี้ยง แต่เป็นความลับ
 เรื่องสถานที่ที่เนลโลใช้ในการวาดรูป

Now he had a secret which only Patrasche knew. There was a little out-house to the hut, which no one entered but himself—a dreary place, but with abundant clear light from the north. Here he had fashioned himself rudely an easel in rough lumber, and here on a great gray sea of stretched paper he had given shape to one of the innumerable fancies which possessed his brain. No one had ever taught him anything; colors he had no means to buy; he had gone without bread many a time to procure even the few rude vehicles that he had here; and it was

only in black or white that he could fashion the things he saw.

(หน้า 63 – 64)

เนลโลมีความลับอย่างหนึ่งที่มีเพียงปาทรราชที่รู้ มีห้องเก็บของเล็ก ๆ ที่เชื่อมต่อกับกระท่อมซึ่งไม่มีใครเข้าไปนอกจากตัวเขา มันเป็นสถานที่ที่มืดทึบ แต่ว่ามีแสงสว่างเพียงพอส่องมาจากทางทิศเหนือ เขาสร้างหน้าต่างภาพจากเศษไม้ที่ไม่ได้ตกแต่งแล้ววาดภาพมากมายที่ผุดขึ้นในสมองบนกระดาษแผ่นใหญ่สีเทาที่กางอยู่บนนั้น ไม่เคยมีใครสอนเขา เขาไม่มีเงินที่จะซื้อสี บ่อยครั้งที่เขาไม่ได้กินขนมปังเพื่อที่จะซื้อหาอุปกรณ์พื้น ๆ ไม่ก็อย่างนี้มา และเนลโลทำได้แค่วาดสิ่งที่เขาพบเห็นด้วยสีดำและสีขาว

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าปาทรราชรักษาความลับเรื่องสถานที่ที่เนลโลใช้วาดรูป ซึ่งเปรียบได้กับการรักษาสมบัติของผู้เป็นเจ้าของ

เรื่องสั้น "มอม"

มอมพยายามที่จะปกป้องบ้านซึ่งเป็นสมบัติของผู้เป็นเจ้าของจากการถูกไฟไหม้ จนตัวเองได้รับบาดเจ็บจากแรงระเบิด

คืนวันหนึ่งมอมรู้สึกร้อนรนและตื่นเต้นเหมือนกับว่ามีสิ่งใดบอกมันว่าภัยกำลังใกล้เข้ามา และก็จริงดังนั้น พอดตึกก็มีเสียงหมาหอนดังขึ้นและเสียงเครื่องบินใกล้เข้ามาทุกที นายผู้หญิงอุ่มหน่วงลงไปอยู่ในหลุม มอมมันก็วิ่งลงไปนั่งข้าง ๆ เช่นเคย เสียงเครื่องบินดังกว่าที่มอมมันเคยได้ยินมา เสียงระเบิดดังใกล้ ๆ บ้านเข้ามา มอมเลยมือนายผู้หญิง รู้สึกว่ามีมันเย็นชืดด้วยความกลัว มอมได้ยินเสียงลูกระเบิดแหวกอากาศตรงลงมาที่หลังคาบ้าน มันหมอบนิ่งคอยความกระเทือนของระเบิด แต่แทนที่จะมีเสียงระเบิด มอมกลับได้ยินเสียงดังกราวใหญ่ทางหลังบ้าน อีกสักครู่หนึ่งมันก็ได้กลิ่นเหม็นไหม้อย่างแรง ไฟไหม้บ้านแน่แล้ว มอมมัน โจนขึ้นจากหลุมวิ่งไปดูที่ครัว เห็นไฟกำลังติดหลังคา

เป็นหย่อม ๆ และกำลังลูกกลม มอมมันตักใจเต็มที่ ได้แต่เห่า
แล้วมันก็วิ่งกลับมาเห่าที่หลุมเพื่อบอกนายผู้หญิงให้รู้ว่าไฟ
กำลังไหม้บ้าน แต่นายผู้หญิงก็ได้กระตือรือร้นขึ้นจากหลุม
มอมมันก็ได้แต่เห่า ได้แต่วิ่งไปวิ่งมาด้วยความเป็นห่วง
มอมมันตัดสินใจไม่ถูกว่าจะทำอย่างไรดี ในทันใดนั้นมันก็ได้
ได้ยินเสียงลูกระเบิดแหวกอากาศลงมาจากที่สูงหนึ่ง ทำให้หลัง
มันเย็นวาบ แต่ก่อนที่มันจะทำอะไรได้ มอมมันรู้สึกเหมือน
มีของหนัก ๆ มากกระทบอย่างแรง ทำให้ตัวมันกระเด็นไปไกล
หูอื้อไปหมด มอมมันหมดสติไปชั่วครู่หนึ่ง เพราะแรงลูกระเบิด
ทำลายลูกหนึ่งที่ตกลงมาระเบิดกลางลานบ้านพอดี

(หน้า 98 – 99)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่ามอมพยายามที่จะเห่าบอกนายผู้หญิงให้รู้ว่าไฟกำลัง
ไหม้บ้านซึ่งเป็นสมบัติชิ้นหนึ่งของผู้เป็นเจ้าของ

จากตัวอย่างที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่าตัวละครสุนัขเลี้ยงในเรื่องสั้น “สุนัขแห่ง
แฟลนเดอร์” และเรื่องสั้น “มอม” แสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของในลักษณะ
เดียวกับตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ สะโตะจู ซึ่งได้แก่ การเชื่อฟังผู้เป็น
เจ้าของ การปกป้องผู้เป็นเจ้าของ การไม่ลืมผู้เป็นเจ้าของ และการรักษาสมบัติของผู้เป็นเจ้าของ
แต่เนื่องจากเรื่องสั้น “สุนัขแห่งแฟลนเดอร์” และเรื่องสั้น “มอม” ถูกเขียนขึ้นก่อนวรรณกรรมทั้งหก
เรื่องของมุกุ สะโตะจู ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จึงอาจกล่าวได้ว่าลักษณะการแสดงความซื่อสัตย์และ
จงรักภักดีของตัวละครสุนัขเลี้ยงต่อผู้เป็นเจ้าของในวรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ สะโตะจู ได้รับ
อิทธิพลจากแนวคิดทางตะวันตก เนื่องจากผลการวิจัยของอิมิกะวะ ฌินอิชิโร เกี่ยวกับการศึกษา
ภาพลักษณ์ของสุนัขที่เปลี่ยนแปลงไปในวัฒนธรรมอังกฤษ ซึ่งกล่าวถึงไปแล้วในบทที่ 4 ได้ระบุว่า
ในช่วงครึ่งหลังศตวรรษที่ 19 ผู้คนทั่วไปเกิดมุมมองใหม่ต่อสุนัขว่าสุนัขเป็นเพื่อนใกล้ชิดของมนุษย์
และหลังจากครึ่งหลังศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมาจนถึงศตวรรษที่ 20 มีการกล่าวถึงสุนัขใน
วรรณกรรมเพิ่มมากขึ้นอย่างกลมกลืนหลาย ซึ่งวรรณกรรมทั้งหกเรื่องของมุกุ สะโตะจู ที่ใช้ในการ
การศึกษาครั้งนี้ถูกเขียนขึ้นในศตวรรษที่ 20 ดังนั้นการแสดงความรู้สึกของตัวละครสุนัขเลี้ยงใน
วรรณกรรมสำหรับเด็กของมุกุ สะโตะจู จึงดำเนินไปในทิศทางเดียวกับนักเขียนชาติอื่น ๆ เช่น วิดา

และพลตรี หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ที่สร้างสรรค์ผลงานก่อนหน้ามุกุ ฮะโตะจู และได้รับแนวคิดทาง ตะวันตกมาเช่นเดียวกัน

สรุป

จากการศึกษาตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมสำหรับเด็กทั้งหกเรื่องของมุกุ ฮะโตะจู สามารถสรุปได้ว่า ตัวละครสุนัขเลี้ยงแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของใน 4 ลักษณะดังต่อไปนี้

1. เชื่อฟังผู้เป็นเจ้าของ
2. ปกป้องผู้เป็นเจ้าของ
3. ไม่ลืมผู้เป็นเจ้าของ
4. รักษาสมบัติของผู้เป็นเจ้าของ

เมื่อศึกษาวรรณกรรมเรื่องอื่น ๆ ที่มีสุนัขเลี้ยงเป็นตัวละครเอกและมีความซื่อสัตย์และจงรักภักดีของสุนัขเลี้ยงเป็นแก่นเรื่องอีกสองเรื่อง ได้แก่เรื่องสั้น “สุนัขแห่งแฟลนเดอร์” และเรื่องสั้น “มอม” เพื่อพิสูจน์ว่าลักษณะการแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีของตัวละครสุนัขเลี้ยงในวรรณกรรมของมุกุ ฮะโตะจู ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมสองเรื่องนี้หรือไม่

ผลจากการศึกษาปรากฏว่า ตัวละครสุนัขเลี้ยงในเรื่องสั้น “สุนัขแห่งแฟลนเดอร์” และเรื่องสั้น “มอม” ซึ่งเขียนขึ้นก่อนหน้าวรรณกรรมของมุกุ ฮะโตะจู ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ แสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของในลักษณะเดียวกันกับวรรณกรรมสำหรับเด็กที่มีสุนัขเป็นตัวละครเอกของมุกุ ฮะโตะจู จึงกล่าวได้ว่า มุกุ ฮะโตะจู มีแนวทางในการสร้างตัวละครสุนัขเลี้ยงให้มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของไปในทิศทางเดียวกับวีดาผู้เขียนเรื่องสั้น “สุนัขแห่งแฟลนเดอร์” และม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมชผู้เขียนเรื่องสั้น “มอม” ซึ่งได้รับแนวคิดทาง ตะวันตกมาใช้ในการสร้างสรรค์วรรณกรรมเช่นเดียวกัน นอกจากนี้การแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีของตัวละครสุนัขเลี้ยงต่อผู้เป็นเจ้าของใน 4 ลักษณะดังกล่าวถือได้ว่าเป็นลักษณะพื้นฐานของตัวละครสุนัขเลี้ยงในอุดมคติของนักเขียนซึ่งจะพบได้ในวรรณกรรมที่มีการแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีของตัวละครสุนัขเลี้ยงเป็นแก่นเรื่อง เช่นเรื่องสั้น “สุนัขแห่งแฟลนเดอร์” และเรื่องสั้น “มอม”

เมื่อตัวละครสุนัขเลี้ยงแสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของ ก็จะได้รับความรักและความเอ็นดูจากผู้เป็นเจ้าของเป็นสิ่งตอบแทนกลับมา นอกจากนี้ความซื่อสัตย์และ

จงรักภักดียังช่วยเสริมสร้างมิตรภาพอันดีระหว่างสุนัขเลี้ยงกับผู้เป็นเจ้าของซึ่งจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคม

ความซื่อสัตย์และจงรักภักดีนั้นนอกจากจะเป็นลักษณะเฉพาะตัวของตัวละครสุนัขเลี้ยงแล้ว ยังเป็นคุณธรรมพื้นฐานที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็ก ๆ ตั้งแต่อายุน้อย วรณกรรมสำหรับเด็กที่มีสุนัขเลี้ยงเป็นตัวละครเอกของมุกุ ฮะโตะจูกุ จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่ช่วยให้เยาวชนได้ซึมซับความซื่อสัตย์และจงรักภักดีผ่านลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตัวละครสุนัขเลี้ยงไปพร้อมกับการได้รับความรู้ในเชิงวิทยาศาสตร์และความสนุกเพลิดเพลินที่ได้รับจากการอ่านอีกด้วย